

Această publicație a fost realizată cu sprijinul financiar acordat prin Programul „Drepturi Fundamentale și Cetățenie” al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații intră în responsabilitatea Centrului de Resurse Juridice și nu reflectă în niciun fel punctele de vedere ale Comisiei Europene.

RAPORT DE MONITORIZARE

Realizat de

în urma vizitei inopinate în

CENTRUL DE INTEGRARE PRIN TERAPIE OCUPAȚIONALĂ
TÂNTAVA, GIURGIU

1) Informații generale

Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională Tântava, Giurgiu-CITO Tântava

Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională Tântava este localizat în Comuna Grădinari, sat Tântava la 15 km vest de București, în județul Giurgiu.

Vizita s-a desfășurat în data de 22 ianuarie 2014. Echipa de monitori: Florentina Vârtej- jurist, Raluca Icâl – psiholog.

CITO Tântava este în subordinea Consiliului Județean din punct de vedere administrativ iar coordonarea metodologică este realizată de DGASPC Giurgiu.

CITO Tântava este o unitate de protecție socială, înscrisă în lista centrelor rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap (<http://www.dgaspcgr.ro/theme/main.php?id=11>).

Potrivit datelor de pe site-ul DGASPC Giurgiu, CITO Tântava are o capacitate de 100 locuri și 95 beneficiari. În momentul vizitei erau înregistrați, potrivit declarațiilor 81 de beneficiari, din care 40 la sediul din Tântava și 41 la Grădinari.

CITO Tântava a fost reabilitat prin Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR), Axa prioritară 3 – „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” , Domeniul major de intervenție, 3.2. – „Reabilitarea /modernizarea /dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”. Proiectul a fost depus de Consiliul Județean Giurgiu, beneficiar fiind DGASPC Giurgiu. Valoarea totală a proiectului este de 3.491.373,54 lei.

CITO Tântava cuprinde 2 pavilioane unul de 70 de locuri și altul de 40, 3 ateliere – tâmplărie, croitorie și patiserie, o clădire poartă și două anexe. ([http://www.cjgiurgiu.ro/portal/giurgiu/cj/portal.nsf/0/D544C6B8686D42BCC2257842003DBF4F/\\$FILE/CP%20Tantava.pdf](http://www.cjgiurgiu.ro/portal/giurgiu/cj/portal.nsf/0/D544C6B8686D42BCC2257842003DBF4F/$FILE/CP%20Tantava.pdf)).

Pavilionul de 70 de locuri este reabilitat dar neocupat, cel de 40 de locuri este ocupat în totalitate iar atelierele nu sunt operaționale. Au fost achiziționate mașini și echipamente pentru cele trei ateliere dar nu sunt montate și puse în funcțiune.

În prezent clădirea reabilitată nu este operațională din cauza unei defecțiuni la sistemul de încălzire. Din declarațiile pe care directorul instituției le-a dat experților această clădire va fi ocupată de beneficiarii care sunt în prezent găzduiți în clădirea veche din aceeași locație, iar beneficiarii din sediul de la Grădinari vor fi mutați în clădirea veche (pavilionul de 40 de locuri), după ce va fi igienizată. Criteriile propuse pentru ocuparea locurilor din pavilionul renovat sunt: sex, vârstă, relații între colegii de cameră, diagnostic, etc.

Înainte de 2011, potrivit declarațiilor angajaților, se desfășurau activități în atelierele ocupaționale. Între timp, o parte din teren a fost retrocedat și au renunțat la activitățile agricole, de creșterea animalelor pe care le putea implementa în centru.

Au participat la vizită din partea instituției:

- T.M., director,
- I.N. – instructor educație, cu pregătire de asistent calculator, angajat de aproximativ 14 ani,
- M.M., administrator,
- G.G. – asistent social
- P.L.D., I.L. - asistente medicale, lucrează de 12 ani în instituție.

2) Beneficiarii

Beneficiarii din CITO Tântava sunt adulți, proveniți din diferite instituții, din județul Giurgiu sau din alte județe (aproximativ 15-20%) – Sibiu, Dâmbovița, Galați, Bacău, Cluj, Ialomița, București, Dolj, Teleorman, Iași, Vrancea, Călărași.

Dintre beneficiarii găzduiți la Grădinari doar 5-6 pot desfășura terapii ocupaționale din declarațiile angajaților, deși nimeni nu desfășoară nici un fel de activitate.

Pentru aproximativ 30% dintre beneficiari reprezentant legal este Președintele Consiliului Județean. Acesta nu participă în nici un fel la viața beneficiarilor. Doar câțiva sunt vizitați foarte rar de rude și unii mai merg în vizită acasă dar, potrivit declarațiilor angajaților, familiile nu doresc să știe de ei și nici să îi vadă – 70% au familii care nu se interesează deloc de ei.

3) Plasamentul în instituție

Toți beneficiarii sunt adulți. În prezent, în pavilionul mic din Tântava sunt cazați 40 de beneficiari și 41 persoane în spațiul din Grădinari. În pavilionul nou sunt 24 camere cu câte 2 paturi, baie și un hol cu dulap de haine.

În pavilionul de 40 locuri erau cazați 26 de bărbați și 13 femei cu vârste cuprinse între 19 și 65 de ani. Potrivit înregistrărilor, cea mai veche internare este din 1992 și cea mai recentă din 2012.

Toți au certificate de încadrare în grad de handicap, gradele I, II, III. Diagnosticile sunt de la retardare mentală ușoară până la retardare mentală gravă și schizofrenii.

Distribuția pe camere era făcută astfel:

În stânga două dormitoare de 5 paturi băieți și un grup sanitar cu 2 dușuri și o chiuvetă la comun, fără săpun, hârtie igienică, detergenți, neigienizată, la care nu se închidea ușa.

Din declarațiile directorului nu aveau detergenți, săpun și restul produselor de igienă de aproximativ 2 luni.

La etaj în stânga, pe un culoar, 2 dormitoare de 2 locuri fiecare în care stau câte 2 fete. Tot în stânga, în dreptul scării sunt 2 dormitoare de câte 5 locuri de băieți și în dreapta unul de 5 locuri de fete, un grup sanitar similar cu cel de la parter la care se închide corespunzător ușa.

Există un paznic pe timp de noapte – bărbat.

Potrivit înregistrărilor, în pavilionul II Grădinari sunt internați: 24 de bărbați și 18 femei cu vârste cuprinse între 18 și 59 de ani. Majoritatea au în jur de 30 de ani și gradul I încadrare în handicap dar sunt și cu gradul II - 11 beneficiari. Cea mai veche internare este din 1989 și cea mai recentă din 2013. Diagnosticile sunt de retardare medie și severă.

4) Condiții de viață în instituții

În spațiul de la Grădinari erau beneficiari nedeplasabili în stare foarte gravă, tunși scurt, îmbrăcați sumar deși era foarte frig și toate geamurile erau deschise. Unul dintre ei avea doar o bluza pe el fiind dezbrăcat de la mijloc în jos, pe motiv că nu are control sfincterian și nu are scutece igienice. Aspectul tuturor era neîngrijit, beneficiarii erau murdari și slabi.

Spațiul nu a fost igienizat de multă vreme. Miros foarte greu, saltele putrezite, pereți mucegați, băi cu uși din lemn care nu se închid și dușuri la comun unul lângă altul fără cădiță de duș în același spațiu cu grupul sanitar și chiuvetele (2 fără robinete). Ambele băi erau foarte murdare, grupurile sanitare fără obiecte (gen grup sanitar turcesc).

Toți beneficiarii erau într-o sală fără să desfășoare activități și fără supraveghere permanentă de specialitate. Dulapurile erau toate cu lacăt și ale personalului și ale beneficiarilor.

Bucătăria era mică, impropriu utilată, cu perdele de cârpă care acopereau vasele. La momentul vizitei se încălzea mâncarea. Spațiul de servire a mesei - o sală cu mese și scaune rupte,

neigienizat. Mai existau 2 oficii ale personalului, câteva medicamente într-un dulap și două camere cu haine vechi probabil putrezite și foarte murdare după mirosul din încăperea.

În D1 erau 6 paturi de fete, în D2 – 8 paturi de fete, în D3 – 7 paturi de băieți, în D4 – 5 paturi de fete, în D6 - 5 paturi de fete, în D7 – 7 paturi de băieți și în D8 – 7 paturi de băieți.

În ceea ce privește personalul aflat la momentul vizitei menționăm două dintre cele 4 persoane prezente – N.M. - asistent medical și M.D. – instructor de educație.

Spațiul nu corespunde din niciun punct de vedere pentru acest tip de serviciu. Nu există niciun fel de protecție, asistență, educație sau activități de petrecere a timpului liber care să se desfășoare în acest spațiu. Nu a fost igienizat de foarte mult timp și niciun obiect nu este propriu utilizării. Beneficiarii se află într-o condiție fizică foarte proastă. Personalul a declarat experților că nu au medicamente de ceva vreme și nici alt fel de asistență. Mâncarea este la un nivel minim caloric după observațiile experților, deși nu am gustat –o și nici nu am văzut un meniu stabilit pe zile de către un nutriționist.

Hrana este insuficientă și foarte puțin variată din declarațiile beneficiarilor. Primesc rar carne, lapte, unt sau ouă. În principiu, mănâncă legume conservate și mâncare de legume. În dimineața vizitei au avut zăcuscă și ceai și la prânz mănărică de fasole verde. Directorul a confirmat că nu au mâncare variată și mai mult, spunea acesta în ultimele zile firma de catering nu a furnizat mâncare pe motiv de neplată, angajații fiind nevoiți să dea de mâncare beneficiarilor din resursele pe care le aveau (zăcuscă, ceai..).

Beneficiarii care au bani pot merge în sat să își cumpere ce își doresc – mâncare sau haine. Mai primesc și haine de la instituție sau de la personal, cel mai probabil în urma unor servicii de curățenie.

5) Servicii medicale

24 beneficiari sunt sub tratament psihiatric. Toți beneficiarii sunt înscriși pe lista medicului de familie din comuna Grădinari. Tratamentul este administrat de către asistenta medicală după mese.

Beneficiarii se plâng de dureri de dinți și/sau probleme de stomatologie. În comună există stomatolog care nu îi primește. Conducerea instituției a mai apelat la diferite cunoștințe pentru servicii stomatologice.

Medicul de familie vine ocazional pe la centru și ori de câte ori este solicitat. Există asistent medical permanent. Au fost vaccinați antigripal în urmă cu o lună și li s-au făcut analize de sânge. Din declarațiile asistentei medicale nu au avut situații de sarcină, fetele sunt verificate periodic și nu se cunosc cazuri de activitate sexuală. Fetele nu primesc anticoncepționale, dar asistentele medicale le monitorizează ciclurile menstruale. Niciun beneficiar nu primește niciun fel de măsuri de contracepție pentru ca din spusele personalului nu exista relații sexuale în instituție.

Decese:

În 21.07.2013 a decedat B. V. din Centrul de la Grădinari, 65 de ani, cancer pulmonar, tratament cu citostatice, metastază. Nu există certificat constatator.

P. M., 38 de ani, decedat în 06.08.2013. A fost chemată salvarea. Diagnostic – foarte grav din punct de vedere neuropsihic, cu o boală de inimă – mitiază fixă. În certificate se menționează insuficiență respiratorie, lividitate cadaverică. Procedural în caz de deces este anunțată familia pentru cei care au familie și medicul de familie pentru eliberarea certificatului constatator.

Pentru situații medicale personalul sună la 112 iar familia este anunțată doar pentru situații de intervenție, altfel aceasta este sunată de beneficiari direct. La 6 luni se realizează controlul psihiatric pe baza căruia se modifică tratamentul.

O parte din serviciile medicale sunt oferite în afara instituției.

- Recoltări INR la Bolintin Neuromed.
- Servicii de oftalmologie la Bolintin – 2 persoane au fost pentru examinare în 20 ian 2014.
- În decembrie 2 persoane au primit servicii stomatologice la Bolintin.

99% dintre beneficiarii care au fost internați de familie și sunt puși sub interdicție au schizofrenie.

6) Activități educative

Trei persoane potrivit declarațiilor sunt implicate în activitățile educative - asistent medical, responsabil de caz, instructor educație. Planul de intervenție se realizează la 6 luni când se recomandă tipurile de activități pentru fiecare beneficiar cu stabilirea de obiective de intervenție. Nu există monitorizări ale activităților din centru. În prezent beneficiarii ascultă muzică, joacă șah și remi și se uită la televizor.

În clădirea reabilitată există un spațiu gen club dotat cu calculatoare 5-6 unități, combină muzicală, spațiu mai mare – care poate fi utilizat pentru diferite tipuri de activități recreative. Beneficiarii participă la spălatul rufelor proprii în sediul instituției, utilizând cele două mașini de spălat. De asemenea, își fac curat în cameră singuri, unii merg în sat la biserică sau la cumpărături.

Din interpretarea tuturor declarațiilor (inclusiv beneficiari) rezultă că aceștia fac curat și pentru angajații sediului cu sau fără plată. În urmă cu un an au fost la Stadionul din Giurgiu. Ieșirea din instituție se face pe bază de cerere. Cei care nu au discernământ ies însoțiți. 10 persoane cu vârste cuprinse între 35 și 65 de ani sunt puse sub interdicție. Dintre aceștia 9 sunt vizitați de familie (părinți, frați, veri). 5 dintre beneficiari au haine personale restul primesc ajutoare de la DGASPC.

O parte din beneficiari au dreptul să muncească dar din declarațiile acestora nu primesc destui bani ca să merite. Unii afirmă ca au mers la muncă (cules de porumb) în sat. Alți 2 beneficiari au muncit un an și jumătate pe poziția de muncitor necalificat la DGASPC. În prezent aceștia sunt externați.

Vizitele sunt consemnate în caiet și se face raport de vizită. Notele telefonice se consemnează de asemenea, asistentul social participă la convorbirea telefonică și beneficiarul semnează nota. 50% din beneficiari au telefoane mobile.

Nu sunt afișate în instituție datele de contact ale instituțiilor abilitate sau ale organizațiilor de drepturile omului. Regulamentul de ordine interioară nu este afișat. Din declarațiile personalului le-a fost citit și l-au semnat. Nu am văzut acest document. Angajații au precizat de asemenea că sunt interzise relațiile între femei și bărbați, aspect care este menționat în registru. Nu există o cameră special pentru vizită.

7) Plângeri, Disciplină, Utilizarea forței

Beneficiarii nu au hârtie și nici plicuri pentru corespondență. Nu au trimis/primit corespondență scrisă. Nu au fost menționate situații de abuz. Doar câțiva beneficiari din Grădinari s-au plâns că nu vor să fie mutați în Tântava.

8) Personal

Instituția are 71 de angajați care lucrează în 4 ture, distribuiți în CITO Tântava și în centrul din Grădinari. Pozițiile ocupate sunt: șef serviciu – 1, referent – 2, asistent medical – 8, asistent igienă - 1, administrator-1, magazioner-1, instructor de educație-4, instructor practică-3, ergoterapeut-1, maseur-1, supraveghetor noapte-3, șofer-1, fochist-4, paznic-8, îngrijitor-8, splătoreasă-3, infirmier-16, bufetier-5. Nu sunt angajați cu studii superioare, psiholog sau asistent social.

Inspecții

22.08.2007 – ISS Giurgiu – Dr. C. M. – verificare sesizare

26.02.2010 - ITM Giurgiu – I.I. A. și D. V.

16-19.03.2010 - acțiune de verificare a respectării standardelor de calitate.

9) Protecția drepturilor omului

Nu există nici cameră special amenajată pentru conțenționare și nici cazuri pentru care să se aplice această măsură. Dacă un beneficiar este agresiv, acesta este imobilizat de către asistenta medicală care apoi încearcă să îl liniștească discutând cu el și dacă nu reușește în acest fel îi administrează medicamente după discuția cu medicul de familie – diazepam, plegomazin. Pentru cazurile complicate iau legătura cu spitalul de psihiatrie de la Vadul Lat. Au registru de conțenționări dar este gol. Nu am văzut documentul.

Alte probleme legate de implementarea serviciilor:

Solicitățile de hrană și medicamente se fac la DGASPC Giurgiu.

Experții au informat personalul centrului despre reglementările în vigoare cu privire la internarea voluntară și nevoluntară, cu privire la drepturile beneficiarilor la vizită, telefon, corespondență, cu privire la obligativitatea afișării regulamentelor și a informațiilor despre instituțiile care asigură protecția acestor persoane și le-am lăsat o copie după legislația în domeniu.